

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

Підпис

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Господарське процесуальне право України

Галузь знань – 08 Право

Спеціальність – 081 Право

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Право

Обсяг дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.10

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – міжнародних відносин і права

Кафедра – права

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	6	6	180	90	30	15	32		103				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 081 «Право»

Робоча програма складена

Підпис(и) автора(ів)

канд. юрид. наук, доцент Михайло ПРИСЯЖНЮК

Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРИЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Зав. кафедри

Підпис

Микола ВАВРИНЧУК

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Підпис

Юрій МУДРИК

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	міжнародних відносин і права		Ольга ОХМАН

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Господарське процесуальне право України» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Право» в межах спеціальності 081 «Право».

Актуальність вивчення курсу. Навчальна дисципліна «Господарське процесуальне право України» забезпечує формування ґрунтовних знань про: систему господарських судів України; процесуальний статус учасників судового процесу; порядок порушення, розгляду і вирішення справ у господарських судах; особливості доказування, обґрунтування судових рішень та виконання ухвалених судових актів; механізми оскарження судових рішень у апеляційному та касаційному порядкух. Окрім того, актуальність курсу також зумовлена необхідністю підготовки майбутніх юристів до практичної діяльності в умовах реформування судової системи, впровадження принципів верховенства права, доступу до правосуддя та ефективного судового захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Пререквізити: ОЗП 06 Правниче письмо та усний виклад думки, ОЗП 09 Логіка, ОПП 03 Цивільне процесуальне право України, ОПП 06 Судові і правоохоронні органи, ОПП 08 Господарське право України.

Кореквізити: ОПП 24 Навчальна практика II.

Стандартом вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна передбачено, що «Господарське процесуальне право України» має забезпечити:

- **компетентності.** ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК 16. Здатність виявляти проблеми правового регулювання діяльності бізнесструктур і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання правової невизначеності. ФК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. ФК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. ФК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. ФК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. Визначено за освітньо-професійною програмою. ФК 17. Уміння застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій в сфері бізнесу.

- **програмні результати навчання.** ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. ПРН 12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно доправового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. ПРН 23. Надавати методичну і практичну допомогу у моделюванні та реалізації проектів та програм, планів і договорів в сфері бізнесу. ПРН 24. Виявляти проблеми правового регулювання діяльності бізнесструктур та застосовувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

Мета дисципліни: формування у студентів глибоких теоретичних знань та достатніх практичних навичок з правового регулювання господарських процесуальних відносин.

Предмет дисципліни: правове регулювання господарських процесуальних відносин.

Завдання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань про систему господарських судів, їх компетенцію та повноваження у розгляді господарських спорів; вивчення процесуальних норм щодо порушення, розгляду та вирішення господарських справ, включаючи стадії провадження, порядок доказування та ухвалення

рішень; засвоєння практичних навичок складання процесуальних документів (позовів, клопотань, заяв, відзивів) у господарському процесі; ознайомлення з порядком оскарження судових рішень у апеляційній та касаційній інстанціях, а також із виконавчим провадженням у господарських справах; розвиток умінь аналізувати та застосовувати норми Господарського процесуального кодексу України, інших законодавчих актів і судової практики при вирішенні конкретних господарських спорів; формування компетентностей юридичного аналізу, правової оцінки та прийняття процесуальних рішень у сфері господарського судочинства; підготовка до професійної діяльності, пов'язаної з представництвом інтересів підприємств, організацій та фізичних осіб у господарських судах.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *знати* структуру та компетенцію господарських судів, порядок їх діяльності; процесуальні норми щодо порушення, розгляду та завершення господарських справ; порядок доказування, оцінки доказів та правові наслідки їх використання; порядок оскарження рішень судів у апеляційній та касаційній інстанціях; нормативні та законодавчі джерела господарського процесуального права; *уміти*: застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні практичних задач; складати процесуальні документи (позови, клопотання, відзиви); аналізувати судову практику та робити висновки щодо застосування норм права; визначати строки та порядок здійснення процесуальних дій; планувати та здійснювати правові дії щодо захисту майнових інтересів юридичних та фізичних осіб; *володіти* здатністю до самостійного юридичного аналізу господарських спорів; умінням оцінювати правові ризики та шляхи їх мінімізації у господарській діяльності; навичками правозастосування при супроводі господарських процесів та представництві клієнта в суді; готовністю до професійної діяльності у сфері господарського судочинства та консультування щодо господарських правовідносин.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва (розділу) теми	Кількість годин, відведених на:			
	лекції	практичні заняття	лабора-торні заняття	самостійну роботу
Шостий семестр				
Тема 1. Господарський суд, його завдання та функції	2	2	-	4
Тема 2. Поняття, предмет, метод та принципи господарського процесуального права	2	2	-	5
Тема 3. Учасники господарського процесу	2	2	-	4
Тема 4. Докази та доказування в господарському процесі	2	2	-	5
Тема 5. Підвідомчість та підсудність справ господарським судам	2	2	-	4
Тема 6. Позов в господарському процесі. Запобіжні заходи в господарському процесі	2	2	-	8
Тема 7. Процесуальні строки. Судові витрати	2	2	-	8
Тема 8. Порушення провадження у справі в господарському суді. Підготовка справи до судового розгляду	2	2	2	24
Тема 9. Порядок судового розгляду господарської справи	2	2	2	21
Тема 10. Судові рішення	2	2	2	
Тема 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку	2	2	2	
Тема 12. Перегляд судових рішень в касаційному порядку	2	2	2	
Тема 13. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами	2	2	2	
Тема 14. Основні правила виконання судових рішень господарських судів.	2	2	2	
Тема 15. Вирішення господарських спорів третейськими судами. Проведення у справах про банкрутство	2	2	1	
Разом за 6-ий семестр	30	32	15	103

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	Шостий семестр	
1	ТЕМА 1. Господарський суд, його завдання та функції Конституційні засади побудови судової системи України (принципи територіальності, спеціалізації, інстанційності). Види спеціалізації. Значення спеціалізації в діяльності судових органів. Коротка історична довідка про створення та діяльність органів господарської юрисдикції (утворення та діяльність комерційних судів в дореволюційний час, діяльність органів державного арбітражу, функціонування системи арбітражних судів). Аналіз реформування органів господарської юрисдикції в різні періоди часу.	2

	Господарський суд, його завдання та функції. Система господарських судів в Україні (місцеві господарські суди, апеляційні господарські суди, Вищий господарський суд України). Діяльність Судової палати з господарських справ Верховного Суду України. Склад та повноваження господарських судів. Статус суддів господарського суду. Порядок призначення (обрання) суддів. Порядок призначення суддів на адміністративні посади. Поняття та предмет господарського процесу як форми діяльності господарського суду. Мета господарського процесу, як судової діяльності. Господарська процесуальна форма. Її ознаки. Форми господарського судочинства. Стадії господарського процесу (значення та мета кожної стадії, учасники, строки вчинення процесуальних дій, процесуальні акти стадій процесу). Літ.: [1, с.10-13; 2; 3, с.8-21].	
2	ТЕМА 2. Поняття, предмет, метод та принципи господарського процесуального права Поняття господарського процесу як галузі права, питання самостійності господарського процесуального права. Предмет і метод господарського процесуального права. Господарські процесуальні правовідносини, їх ознаки та види. Джерела господарського процесуального права (Конституція, закони України, акти Президента України, акти Кабінету Міністрів України, відомчі нормативні акти). Застосування міжнародних договорів, рішень Європейського Суду з прав людини, актів зарубіжного законодавства. Правове значення судової практики Верховного Суду України, рекомендацій та інформаційних листів Вищого господарського суду України. Система господарського процесуального права (загальна та особлива частини). Співвідношення господарського процесуального права з іншими галузями права. Господарське процесуальне право як наука і навчальна дисципліна (предмет, метод, система науки). Поняття і значення принципів господарського процесуального права. Класифікація принципів господарського процесуального права за різними ознаками. Загальноправові принципи та їх реалізація в господарському процесі. Міжгалузеві принципи господарського процесуального права (принцип процесуальної рівності сторін, принцип юридичної істини, принцип диспозитивності, принцип змагальності та ін). Питання галузевих принципів господарського процесуального права. Літ.: [1, с.13-25; 2; 3, с.22-32].	2
3	ТЕМА 3. Учасники господарського процесу Поняття учасників господарського процесу. Класифікація учасників процесу залежно від наявності матеріально-правового інтересу в результатах вирішення справи. Питання удосконалення правового статусу окремих учасників процесу. Сторони в господарському процесі, їх права і обов'язки. Суб'єкти, які можуть виступати сторонами в господарському процесі. Процесуальне правонаступництво. Заміна неналежного відповідача. Участь у справі кількох позивачів та (або) кількох відповідачів. Треті особи в господарському процесі. Задачі участі третіх осіб у справі. Участь в господарському процесі прокурора. Представництво інтересів сторін та третіх осіб в господарському процесі. Оформлення повноважень представника на ведення справи. Питання участі в господарському процесі адвоката. Участь в господарському процесі судового експерта.	2

	Літ.: [1, с.59-67; 2; 3, с.73-84].	
4	ТЕМА 4. Докази та доказування в господарському процесі Предмет доказування. Роль суду та учасників процесу в процесі збирання доказів та їх подання до господарського суду. Правові презумпції та преюдиції. Поняття і види доказів. Засоби доказування. Належність і допустимість доказів. Оцінка доказів, суб'єкти та стадії оцінки доказів. Письмові докази та їх використання в господарському процесі. Класифікація письмових доказів. Речові докази. Пояснення представників сторін та третіх осіб, їх доказове значення. Висновок експерта. Доказове значення висновку відомчої експертизи. Літ.: [1, с.89-99; 2; 3, с.85-95].	2
5	ТЕМА 5. Підвідомчість та підсудність справ господарським судам. Поняття компетенції господарського суду. Підвідомчість справ господарському суду, її критерії та ознаки. Правила розмежування компетенції господарських судів від компетенції загальних та адміністративних судів. Підсудність справ господарському суду. Види підсудності (загальна територіальна, альтернативна, виключна). Порядок передачі справ за підсудністю. Літ.: [1, с.53-58; 2; 3, с.58-72].	2
6	ТЕМА 6. Позов в господарському процесі. Запобіжні заходи в господарському процесі Позовна форма захисту прав та охоронюваних законом інтересів в господарському суді. Право на позов. Поняття, елементи та види позовів. Процесуальні засоби захисту відповідача проти позову (відзив на позов, подання заперечень, зустрічний позов). Забезпечення позову. Характеристика засобів до забезпечення позову. Порядок вжиття вказаних заходів. Поняття та види запобіжних заходів. Підстави вжиття запобіжних заходів. Форма та зміст заяви про вжиття запобіжних заходів. Порядок розгляду заяви. Виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів. Припинення запобіжних заходів. Літ.: [1, с.107-120; 2; 3, с.97-105].	2
7	ТЕМА 7. Процесуальні строки. Судові витрати Поняття і види процесуальних строків. Строки, встановлені Господарським процесуальним кодексом України. Правила обчислення процесуальних строків. Зупинення, перерва, відновлення і продовження процесуальних строків. Наслідки недодержання процесуальних строків (втрата певного права, негативні процесуальні наслідки щодо вирішення спору, накладення штрафу, застосування заходів дисциплінарного впливу). Поняття і види судових витрат. Судовий збір, його розмір та порядок сплати. Пільги при сплаті судового збору. Повернення судового збору з бюджету. Порядок оплати послуг перекладача, витрат на проведення судової експертизи. Оплата послуг адвоката. Правила розподілу судових витрат між учасниками процесу. Судові штрафи. Літ.: [1, с.68-88; 2; 3, с.106-129].	2
	ТЕМА 8. Порушення провадження у справі в господарському суді. Підготовка справи до судового розгляду	

8	Форма і зміст позовної заяви. Особливості змісту позовних заяв з окремих категорій справ. Порядок подання позову і наслідки його недодержання. Прийняття позовної заяви до розгляду. Підстави й наслідки відмови в прийнятті позовної заяви. Підстави й наслідки повернення позовної заяви без розгляду. Поняття і значення підготовки справи до судового розгляду. Дії судді та сторін на стадії підготовки справи до судового розгляду. Літ.: [1, с.129-132; 2; 3, с.147-156].	2
9	ТЕМА 9. Порядок судового розгляду господарської справи Порядок розгляду справ в засіданні господарського суду. Одноособовий та колегіальний розгляд справ. Фіксація перебігу судового процесу. Порядок проведення судового засідання з розгляду справи. Розгляд справ за відсутності представників сторін. Порядок прийняття та оголошення рішення по справі. Право господарського суду щодо прийняття рішення (визнання договору недійсним, накладення штрафів, надання відстрочки або розстрочки виконання рішення). Відкладення розгляду справи. Зупинення провадження у справі. Форми закінчення провадження у справі без прийняття рішення (припинення провадження у справі, залишення позову без розгляду). Літ.: [1, с.134-136; 2; 3, с.164-178].	2
10	ТЕМА 10. Судові рішення Поняття і види судових рішень, їх процесуальне значення. Набання судовими рішеннями законної сили. Сутність та зміст рішення господарського суду. Ухвали і постанови господарського суду. Окрема ухвала, її значення. Прийняття додаткового рішення (ухвали), роз'яснення і виправлення рішення (ухвали). Літ.: [1, с.138-145; 2; 3, с.187-215].	2
11	ТЕМА 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку Поняття та значення апеляційної перевірки судових рішень. Суб'єкти апеляційного оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Підстави повернення апеляційної скарги без розгляду. Порядок розгляду апеляційної скарги. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Повноваження апеляційної інстанції в процесі розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни рішення в апеляційному порядку. Зміст постанови апеляційного господарського суду. Перевірка ухвал господарського суду в апеляційному порядку. Літ.: [1, с.151-155; 2; 3, с.216-230].	2
12	ТЕМА 12. Перегляд судових рішень в касаційному порядку Поняття касаційної перевірки судових рішень. Суб'єкти касаційного оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання. Підстави повернення касаційної скарги без розгляду. Порядок розгляду касаційної скарги. Повноваження касаційної інстанції в процесі розгляду касаційної скарги. Межі касаційної перевірки. Підстави для скасування або зміни рішення в касаційному порядку. Форма та зміст постанови, винесеної за підсумками касаційної перевірки. Перевірка ухвал господарського суду в касаційному порядку.	2

	Порівняльна характеристика апеляційної та касаційної перевірки судових рішень господарських судів. Літ.: [1, с.162-166; 2; 3, с.231-241]. ТЕМА 13. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами Поняття та значення нововиявлених обставин. Підстави для перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Порядок і строки подання заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Порядок здійснення перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Судові рішення, які приймаються за підсумками перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Літ.: [1, с.170-180; 2; 3, с.251-258]. ТЕМА 14. Основні правила виконання судових рішень господарських судів Поняття і значення стадії виконання судових рішень. Наказ господарського суду, його зміст та порядок видачі. Загальна характеристика виконавчого провадження щодо судових рішень господарського суду. Розстрочка, відстрочка, зміна способу та порядку виконання рішення. Поворот виконання рішення. Оскарження неправомірних дій або бездіяльності органів державної виконавчої служби при виконанні рішень господарських судів. Літ.: [1, с.186-196; 2; 3, с.259-271]. ТЕМА 15. Вирішення господарських спорів третейськими судами. Проведення у справах про банкрутство Третейські суди, їх функції та компетенція. Законодавство про третейські суди. Види третейських судів. Порядок розгляду справи та прийняття рішень третейськими судами. Виконання рішень третейських судів. Поняття, ознаки банкрутства. Підвідомчість та підсудність справ про банкрутство. Сторони та інші учасники процедури банкрутства. Підстави та порядок порушення провадження у справах про банкрутство. Строки та порядок провадження у справах про банкрутство. Заходи щодо забезпечення інтересів кредиторів. Судові процедури банкрутства, що застосовуються до боржника. Розпорядження майном боржника. Санація. Ліквідаційна процедура. Мирова угода. Підстави та порядок припинення провадження у справах про банкрутство. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності. Літ.: [1, с.205-224; 2; 3, с.272-280; 5].	2
14		2
15		2
15	Разом за 6-ий семестр	30

5.2. Зміст практичних занять

Номер	Перелік змістових модулів, тем практичних занять, їх анотації	Кількість годин
<i>Шостий семестр</i>		
1	ТЕМА 1. Господарський суд, його завдання та функції Літ.: [1, с.10-13; 2; 3, с.8-21].	2
2	ТЕМА 2. Поняття, предмет, метод та принципи господарського процесуального права Літ.: [1, с.13-25; 2; 3, с.22-32].	2
3	ТЕМА 3. Учасники господарського процесу Літ.: [1, с.59-67; 2; 3, с.73-84].	2
4	ТЕМА 4. Докази та доказування в господарському процесі Літ.: [1, с.89-99; 2; 3, с.85-95].	2
5	ТЕМА 5. Підвідомчість та підсудність справ господарським судам. Літ.: [1, с.53-58; 2; 3, с.58-72].	2
6	ТЕМА 6. Позов в господарському процесі. Запобіжні заходи в господарському процесі Літ.: [1, с.107-120; 2; 3, с.97-105].	2
7	ТЕМА 7. Процесуальні строки. Судові витрати Літ.: [1, с.68-88; 2; 3, с.106-129].	2
8	ТЕМА 8. Порушення провадження у справі в господарському суді. Підготовка справи до судового розгляду Літ.: [1, с.129-132; 2; 3, с.147-156].	2
9	ТЕМА 9. Порядок судового розгляду господарської справи Літ.: [1, с.134-136; 2; 3, с.164-178].	2
10	ТЕМА 10. Судові рішення Літ.: [1, с.138-145; 2; 3, с.187-215].	2
11	ТЕМА 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку Літ.: [1, с.151-155; 2; 3, с.216-230].	2
12	ТЕМА 12. Перегляд судових рішень в касаційному порядку Літ.: [1, с.162-166; 2; 3, с.231-241].	2
13	ТЕМА 13. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами Літ.: [1, с.170-180; 2; 3, с.251-258].	2
14	ТЕМА 14. Основні правила виконання судових рішень господарських судів Літ.: [1, с.186-196; 2; 3, с.259-271].	2
	ТЕМА 15. Вирішення господарських спорів третейськими судами. Проведення у справах про банкрутство	
15	Підтема 15.1. Вирішення господарських спорів третейськими судами. Літ.: [1, с.205-224; 2; 3, с.272-280; 5; 18-22].	2
16	Підтема 15.2. Проведення у справах про банкрутство Літ.: [1, с.205-224; 2; 3, с.272-280; 5; 22-24].	2

16	Разом за 6-ий семестр	32

5.3. Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми здобуття освіти

Номер лабораторного заняття	Теми лабораторного заняття	Кількість годин
1	ТЕМА 8. Порушення провадження у справі в господарському суді. Підготовка справи до судового розгляду Літ.: [1, с.129-132; 2; 3, с.147-156].	2
2	ТЕМА 9. Порядок судового розгляду господарської справи Літ.: [1, с.134-136; 2; 3, с.164-178].	2
3	ТЕМА 10. Судові рішення Літ.: [1, с.138-145; 2; 3, с.187-215].	2
4	ТЕМА 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку Літ.: [1, с.151-155; 2; 3, с.216-230].	2
5	ТЕМА 12. Перегляд судових рішень в касаційному порядку Літ.: [1, с.162-166; 2; 3, с.231-241].	2
6	ТЕМА 13. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами Літ.: [1, с.170-180; 2; 3, с.251-258].	2
7	ТЕМА 14. Основні правила виконання судових рішень господарських судів Літ.: [1, с.186-196; 2; 3, с.259-271; 18-22].	2
8	ТЕМА 15. Вирішення господарських спорів третейськими судами. Проведення у справах про банкрутство Літ.: [1, с.205-224; 2; 3, с.272-280; 5; 22-24].	1
8	Разом	15

5.4 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних та лабораторних занять, а також виконанні індивідуального завдання. До послуг студентів створена сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні навчально-методичні матеріали.

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних та лабораторних занять, виконанні індивідуального завдання. До послуг студентів створена сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені

Робоча програма дисципліни та необхідні навчально-методичні матеріали.

Зміст самостійної роботи студентів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
	<i>Шостий семестр</i>	
1	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми № 1 підготовка до практичного заняття за темою №1	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури завдання з теми №2, підготовка до практичного заняття за темою №2	4
3	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №3, підготовка до практичного заняття за темою №3	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №4, підготовка до практичного заняття за темою №4	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №5, підготовка до практичного заняття за темою №5	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №6, підготовка до практичного заняття за темою №6	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №7, підготовка до практичного заняття за темою №7	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №8, підготовка до практичного заняття за темою №8, підготовка до лабораторного заняття 1	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №9, підготовка до практичного заняття за темою № 9, підготовка до лабораторного заняття 2	6
10	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми № 10, підготовка до практичного заняття за темою № 10, підготовка до лабораторного заняття 3	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №11, підготовка до практичного заняття за темою №11, вибір теми ІЗ, підготовка до лабораторного заняття 4	6
12	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №12 підготовка до практичного заняття за темою №12, підбір матеріалів для ІЗ, підготовка до лабораторного заняття 5	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №13, підготовка до практичного заняття за темою №13, опрацювання літератури для ІЗ, підготовка до лабораторного заняття 6	6
14	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури з теми №14, підготовка до практичного заняття за темою №14, написання тексту ІЗ,	6

	підготовка до лабораторного заняття 7	
15	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури №15.1, підготовка до практичного заняття за темою №15, написання тексту ІЗ, підготовка до лабораторного заняття 8	6
16	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури №15.2, підготовка до практичного заняття за темою №15, презентація ІДЗ	6
16	Разом за 6-ий семестр:	90

5.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

Індивідуальна робота є складовою вивчення змісту навчальної дисципліни та будується на репродуктивному, репродуктивно-творчому та творчо-пошуковому рівнях. Вона сприяє розвитку творчої активності студентів, прищеплює навички, необхідні для самоосвіти, пошуку шляхів вдосконалення професійної діяльності після закінчення навчання.

Важливим елементом самостійної роботи є виконання здобувачами вищої освіти індивідуального завдання. Призначенням індивідуального завдання є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення студентів до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства.

Індивідуальне завдання передбачає підготовку реферату з обраної студентом тематики або підготування тез доповіді на наукову конференцію.

Виконання індивідуального завдання включає в себе п'ять основних етапів:

- 1) вибір теми дослідження;
- 2) підбір матеріалів;
- 3) опрацювання літератури;
- 4) написання тексту;
- 5) оформлення роботи.

Теми індивідуального завдання мають науково-дослідний характер, підвищену складність, виступають певним тематичним доповненням практичного заняття, методом поглибленої підготовки до нього і готуватись у вигляді реферату.

Реферат готується у письмовому викладі, має науковий характер і здійснюється шляхом аналізу різних інформаційних джерел. Він повинен мати чітку логічну побудову і повинен містити наступні елементи:

1. Титульний аркуш.
2. План роботи із зазначенням сторінок початку кожного з розділів.
3. Вступ на 1–2 сторінки (аналізується проблема та стан її дослідження науковцями).
4. Основна частина обсягом 8–10 сторінок (викладається основний матеріал).
5. Висновки на 1–2 сторінки.
6. Перелік використаних джерел.
7. Реферат може містити додатки, переліки умовних скорочень тощо.

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, дається коротка характеристика сучасного стану і наукової розробки проблеми (питання), що розглядатиметься в рефераті, формулюється мета роботи, а також здійснюється короткий огляд джерел, використаних студентом.

Основна частина передбачає розкриття змісту обраної теми, її основних питань і проблем. Головною вимогою є аналіз проблем, відображених у літературі, висвітлення різних позицій науковців та їх критичний аналіз. При підготовці студенту студент повинен продемонструвати вміння самостійно робити висновки на основі вивчених нормативно-правових актів та літератури й узагальнювати матеріал. Основна частина може складатися з двох–трьох розділів.

У заключній частині у стислому вигляді подаються висновки, які містять короткий підсумок проведеного дослідження, тобто є коротким резюме реферату, а також підтверджується вирішення поставлених завдань і досягнення мети. Тут повинні надаватись рекомендації і пропозиції щодо практичного розв'язання розглянутих проблем. Наприкінці реферату вміщують список використаних джерел, додатки (за необхідності). Складові частини роботи мають логічно поєднуватися і

відповідати одна одній.

Література з теми реферату повинна мати пізнавальне значення у контексті вивчення та осмислення дисципліни, тому до списку варто включати монографії, статті з наукових журналів, навчальні посібники, що рекомендовані навчальною та робочою програмами або знайдені автором роботи, документальні та інформаційні джерела тощо. Матеріали у списку слід оформляти згідно з державними стандартами України.

Робота виконується на стандартних аркушах ф. А4 грамотно, без помарок і виправлень. Скорочення слів, окрім узвичаєних абревіатур, не допускається. Текст розміщують на одній стороні аркуша, залишаючи поля з усіх боків по 2 см.

Першою сторінкою реферату є титульний аркуш, де вказується тема, прізвище, ім'я та по батькові автора, спеціальність, курс, група. На другій сторінці повинен бути наведений план реферату із зазначенням сторінок, де починаються відповідні розділи. Кожний розділ починається з нової сторінки. Сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша, однак номери проставляються тільки з другої сторінки (таким чином, вступ зазвичай починається на 3-й сторінці). Розділи основної частини нумеруються арабськими цифрами, параграфи – цифрою розділу і параграфа через крапку (1.2, 2.2 і т.п.). Вступ і висновки не нумеруються.

Назву таблиць вказують зверху над таблицею, а назву малюнків розміщують під малюнком. Нумерація таблиць і малюнків може бути наскрізною по всій роботі.

При підготовці реферату ставиться наступна мета:

- систематизація, закріплення та розширення отриманих теоретичних знань за фахом і їхнім застосуванням для постановки і рішення конкретних наукових і прикладних (практичних) завдань;
- поглиблення навичок ведення самостійної роботи, оволодіння сучасними методами постановки і аналізу проблем;
- уміння критично аналізувати літературу, творчо обговорювати результати роботи, вести наукову полеміку.

Реферативна робота повинна:

- мати творчий характер з використанням актуальних статистичних даних і діючих нормативних правових актів;
- відповідати вимогам логічного і чіткого викладу матеріалу, доказовості і вірогідності фактів;
- відображати вміння студента користуватися раціональними прийомами пошуку, відбору, обробки та систематизації інформації, здатності працювати з нормативно-правовими актами.

Підготовка тез доповіді на наукову конференцію здійснюється у відповідності до вимог визначених редакційною комісією відповідної наукової конференції.

Індивідуальне завдання студенти виконують під керівництвом викладача, що проводить у них практичні заняття за тематикою, яка подається у цих методичних вказівках. Якість виконання враховується при підсумковому контролі.

Орієнтовні теми рефератів

1. Завдання господарського судочинства.
2. Значення господарського процесуального права у сучасний період.
3. Сучасні проблеми у правовідносинах суб'єктів підприємницької діяльності та забезпечення належного захисту їх прав та інтересів у господарському судочинстві.
4. Особливості практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин.
5. Процесуальні дії, які здійснюються судом, сторонами, третіми особами й іншими учасниками господарського процесу, пов'язані з доказуванням.
6. Істотні ознаки, поняття та класифікації судових доказів.
7. Проблема участі у господарському процесі свідків.
8. Актуальні шляхи та засоби запобігання зловживанню учасниками судового процесу своїми процесуальними правами.
9. Господарські суди в системі судів загальної юрисдикції.
10. Правовий статус судді господарського суду
11. Історія комерційних та арбітражно-господарських судових органів
12. Роль та значення господарського судочинства у господарських правовідносинах.
13. Основні засади господарського судочинства.
14. Функціональні та організаційні принципи господарського процесу.
15. Досудове регулювання господарських спорів та розбіжностей, що виникають на стадії укладення господарських договорів.

16. Поняття та види процесуальних строків.
17. Порядок обчислення процесуальних строків та наслідки їх недотримання.
18. Форма та зміст позовної заяви.
19. Документи які додаються до позовної заяви.
20. Порядок сплати судового збору та його повернення..
21. Прийняття господарським судом позовної заяви.
22. Дії господарського суду по підготовці позовної заяви до судового розгляду.
23. Вирішення спору у суді першої інстанції.
24. Відвід судді.
25. Судові акти місцевого господарського суду.
26. Порядок подання апеляційної скарги на рішення місцевого суду та її зміст.
27. Право апеляційного господарського суду при винесені постанови за наслідками розгляду скарг на рішення та ухвали місцевого суду.
28. Поняття та значення касаційної інстанції.
29. Порядок розгляду касаційних скарг.
30. Виконання судових рішень, ухвал та постанов господарського суду.
31. Наказ господарського суду: зміст, строк пред'явлення наказу до виконання та порядок видачі дублікату наказу.
32. Підстави та наслідки відстрочки, розстрочки, зупинення виконання судових рішень.
33. Поворот виконання рішення суду.
34. Провадження у справах за участю іноземних осіб.
35. Процесуальні права іноземних підприємств та організацій.
36. Загальна характеристика понять неплатоспроможності та банкрутства.
37. Умови порушення провадження у справі про банкрутство.
38. Судові процедури у справі про банкрутство.
39. Склад та характеристика учасників провадження у справі про банкрутство.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами з використанням методів проблемного навчання і візуалізації, а практичні та лабораторні заняття проводяться з використанням інформаційних технологій, розгляду задач, кейсів тощо та мають за мету набуття студентами практичних навичок з вирішення практичних завдань, передбачених конкретними завданнями до відповідних тем.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час практичних і лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, підготовка документів та ін.);
- оцінювання результатів роботи на лабораторних заняттях;
- оцінювання результатів виконання ІЗ.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю та підсумкового.

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може

відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних та лабораторних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами завдань).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне або лабораторне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних та лабораторних занять, й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має **дотримуватися політики доброчесності** (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено **визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти**, що розміщені на доступних платформах: EdEra, VUMonline, Prometheus, Coursera, Дія. Цифрова освіта (<https://ed-era.com/>; <https://vumonline.ua/>; <https://prometheus.org.ua/>; <https://www.coursera.org/>; <https://osvita.diiia.gov.ua/>) та ін., які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>)).

Засади використання технологій штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі. Використання ШІ (властивість систем коректно інтерпретувати зовнішні дані відповідно до поставленої мети, навчатися з таких даних та використовувати результати навчання для досягнення поставлених цілей, в тому числі зі збирання та використання нових даних, шляхом взаємодії з навколишнім середовищем: [Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ](https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf) <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>) повинно забезпечувати повагу до конфіденційності та захисту даних учасників освітнього процесу, відповідати нормам та принципам академічної доброчесності. Використання контенту, створеного ШІ, обов'язково фіксується, - вказується назва застосунку, методики його використання та ін. Учасники освітнього процесу повинні бути уважними до згенерованої ШІ інформації та розглядати її як «неперевірений вихідний матеріал».

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної

одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС, яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота								Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Шостий семестр										Сума балів
Практичні та лабораторні заняття								ІДЗ	Іспит	
Практ. 1-3	Практ. 4-6	Практ. 7-9	Практ. 10-12	Практ. 13-16	Лаб. 1-3	Лаб. 4-6	Лаб. 7-8			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)										
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	12-20	24-40	60-100
24-40								12-20	24-40	60-100

Оцінювання на практичних та лабораторних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне та лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією й уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при участі в обговоренні ситуацій; результати самостійної роботи.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
---	---

Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), вміння якісно оформлювати процесуальні документи, аналізувати їх на помилки та виправляти їх. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 12 балів, максимальний – 20 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію (як альтернативній формі ІЗ) здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (20) за його виконання.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. * Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Поняття, предмет та метод господарського процесуального права.
2. Класифікації принципів господарського процесуального права.
3. Правовий статус судді господарського суду.
4. Суд як обов'язковий суб'єкт господарських процесуальних правовідносин.
5. Місце господарського процесуального права в системі національного права України.
6. Повноваження міжнародного комерційного арбітражу.
7. Повноваження третейських судів з вирішення господарських справ.
8. Договірна підсудність справ господарським судам.
9. Проблемні питання досудового регулювання господарських спорів.
10. Склад господарського суду: поняття, порядок формування.
11. Процесуальні права й обов'язки співучасників.
12. Підстави та процесуальний порядок залучення (вступу) у процес третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору.
13. Відмінність процесуального статусу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від процесуального статусу позивачів і співучасників.
14. Відмінність процесуального статусу третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від процесуального статусу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору.
15. Поняття зловживання правами у господарському процесі. Прояви зловживання процесуальними правами.
16. Процесуальне становище експерта, спеціаліста, перекладача.
17. Процесуальне становище помічника судді та секретаря судового засідання.
18. Класифікація доказів.
19. Предмет доказування в господарському процесі.

20. Процесуальне становище судових експертів.
21. Види судових експертиз у господарському процесі.
22. Забезпечення доказів у господарському процесі.
23. Види позову у господарському процесуальному праві.
24. Відзив на позовну заяву: вимоги до оформлення.
25. Заперечення та пояснення третьої особи щодо позову або відзиву.
26. Порядок роз'єднання позовів.
27. Порядок врегулювання спору за участю судді господарського суду.
28. Поняття заяви з процесуальних питань та вимоги до такої заяви.
29. Наслідки порушення законодавчих вимог до заяв з процесуальних питань.
30. Порядок розгляду заяви про забезпечення позову.
31. Виконання ухвали суду про забезпечення позову.
32. Заміна виду забезпечення позову.
33. Скасування заходів забезпечення позову.
34. Відшкодування збитків, завданих забезпеченням позову.
35. Поняття й порядок застосування зустрічного забезпечення позову.
36. Розподіл судових витрат.
37. Витрати, пов'язані з розглядом господарської справи: поняття, склад, порядок визначення.
38. Витрати на професійну правничу допомогу.
39. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.
40. Порядок відшкодування судових витрат.
41. Порядок повернення судових витрат.
42. Підстави та порядок відстрочення, розстрочення, зменшення та збільшення розміру судових витрат.
43. Особливості оплати судових витрат фізичними особами – підприємцями.
44. Особливості оплати судових витрат в іноземній валюті.
45. Порядок фіксування господарського процесу.
46. Процесуальні питання, пов'язані із заміною судді на стадії судового розгляду справи.
47. Вирішення господарських спорів за відсутності відповідача у судовому процесі.
48. Заходи процесуального примусу: поняття, види, підстави й порядок застосування.
49. Порядок проведення судового засідання в режимі відеоконференції.
50. Порядок вручення судового рішення.
51. Особливості викладення рішень господарських судів у судових спорах окремих видів.
52. Негайне виконання судового рішення та його види.
53. Окрема ухвала господарського суду.
54. Виправлення описок та арифметичних помилок у судових рішеннях.
55. Визначення порядку і строку виконання рішення суду, забезпечення його виконання.
56. Особливості спрощеного провадження у господарському процесі.
57. Поняття судового наказу і наказного провадження у господарському процесі.
58. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.
59. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу.
60. Порядок видачі судового наказу господарського суду.
61. Порядок скасування судового наказу господарського суду.
62. Підстави залишення апеляційної/ касаційної скарги без руху, повернення апеляційної/ касаційної скарги.
63. Строки апеляційного провадження в господарському процесі.
64. Строки касаційного провадження в господарському процесі.
65. Порядок поновлення пропущеного строку на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення.
66. Порядок приєднання до апеляційної/ касаційної скарги.
67. Порядок доповнення, зміни або відкликання апеляційної/ касаційної скарги або відмови від неї.
68. Відзив на апеляційну/ касаційну скаргу.
69. Особливості апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції.
70. Особливості касаційного оскарження ухвал господарських судів.
71. Особливості розгляду апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції.
72. Особливості розгляду касаційної скарги на ухвалу господарського суду.

73. Підстави і порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.
74. Порядок вручення судових рішень судів апеляційної та касаційної інстанції.
75. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.
76. Виконавче провадження як завершальна стадія господарського процесу.
77. Наказ господарського суду і порядок його виконання.
78. Повноваження господарського суду на стадії виконавчого провадження.
79. Відстрочка або розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови.
80. Затвердження мирової угоди у виконавчому провадженні.
81. Порядок оскарження дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби.
82. Зупинення і поворот виконання рішення, постанови господарського суду.
83. Виправлення помилки у виконавчому документі та визнання його таким, що не підлягає виконанню.

11. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Освітній процес з дисципліни «Господарське процесуальне право України» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, що розміщена в Модульному середовищі для навчання MOODLE: <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=6075>, в тому числі методичні рекомендації: 1. Господарське право України: методичні рекомендації та настанови до семінарських занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / М.П.Присяжнюк. Хмельницький: ХНУ, 2022. 32 с.); 2. Господарське процесуальне право України: методичні вказівки до семінарських занять для студентів спеціальності 081 «Право» / М.П.Присяжнюк. Хмельницький: ХНУ, 2020.20с.).

12. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями, LIGA360.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Господарський процес. Практикум: навчальний посібник / В. І. Горевий, А. М. Куліш, В. Д. Чернадчук. 3-тє видання, виправлене і доповнене. Суми : Сумський державний університет, 2015. 308 с.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
3. Світличний О. П. Господарський процес: підручник. К.: НУБіП України, 2016. 337 с.

Додаткова

4. Господарський кодекс України від 16. 01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст.144.
5. Кодекс з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2019. № 19. Ст.74.
6. Конституція України: прийнята 28 червня 1998 року/ URL: http://search.ligazakon.ua/_doc2.usf/ link1/TO12341.html (дата звернення 1 вересня 2020 р.).
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України 5 липня 2012 р. Відомості Верховної Ради України.2013.№ 27. Ст. 282.

8. Про виконавче провадження: Закон України 2 червня 2016 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 30. Ст.542.
9. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22 грудня 2005 р. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 15. Ст.128.
10. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. Ст. 422.
11. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст. 198.
12. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 39. Ст. 383.
13. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. Відомості Верховної Ради України 2011. № 59. Ст. 110.
14. Про судоустрій і статус суддів: Закон України 2 червня 2016 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. №31. Ст.545.
15. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 24 жовтня 2010 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0010600-11>(дата звернення 01.09.2020 р.).
16. Про деякі питання практики застосування норм Господарського процесуального кодексу України, порушені у доповідних записках про роботу господарських судів у 2005 році та в першому півріччі 2006 року: Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 20 жовтня 2006 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v2351600-06> (дата звернення 01.09.2020 р.).
17. Про деякі питання практики застосування норм Господарського процесуального кодексу України, порушені у доповідних записках про роботу господарських судів у 2006 році: Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 15 березня 2007 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v_123600-07(дата звернення 01.09.2020 р.).
18. **Присяжнюк М.П.,** Лучковська С.І. Окремі особливості правового регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Юридичний електронний науковий журнал. Електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. 2020. №9. С.120-126. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=131>.
19. **Присяжнюк М.П.,** Лучковська С.І. Захист прав споживачів: господарсько-фінансовий аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2020. Випуск 62. С. 194-200. URL: <http://visnyk-juris-uzhnu-uz.com/wp-content/uploads/2021/03/36.pdf>.
20. **Присяжнюк М.,** Лучковська С. Впровадження реєстраторів розрахункових операцій: господарсько-фінансовий аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С.172-177. URL: <http://elar.khmn.edu.ua/jspui/handle/123456789/12775>.
21. Morska, Nataliia; **Prysiashniuk, Mykhailo;** Luchkovska, Svitlana; Misiats, Andrii; Mikhnevych, Liudmyla. The issue of the application to the European Court of Human Rights in the context of the Russian invasion of Ukraine. Питання про звернення до Європейського суду з прав людини в контексті російського вторгнення в Україну Cuestiones Políticas. 2022. Vol. 40. No 75. Pp.868-878. Url.: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/39486> (Web of Science <https://www.webofscience.com/wos/alldb/full-record/WOS:000905421200053>).
22. Шуміло, І. А., **Присяжнюк, М. П.,** & Місяць, А. П. (2024). Правовий статус транснаціональних корпорацій у контексті війни: аналіз обов'язків і прав (досвід для України). Український політико-правовий дискурс, (6).<https://doi.org/10.5281/zenodo.14802007>.
23. Лучковська С.І. **Присяжнюк М.П.** Правові механізми використання заморожених російських активів для компенсації збитків Україні та іноземним інвесторам. Наука і техніка сьогодні. Серії: право, економіка, педагогіка, техніка, фізико-математичні науки. 2025. №7 (48). С. 185 – 193. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/26849/26822>.
24. Лучковська С.І. **Присяжнюк М.П.** Міжнародно-правові механізми захисту прав суб'єктів господарювання України та іноземних інвесторів в умовах війни: прецедентна практика Європейського суду з прав людини. Актуальні питання у сучасній науці. Серії: педагогіка, право, економіка, державне управління, техніка, історія та археологія. 2025. № 8(38). С. 512-525. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8\(38\)-512-525](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8(38)-512-525).

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу:

<http://library.khmnu.edu.ua/>.

2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.

3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>